

Monitoring

Diergezondheid

11 mei 2016

Leverbotprognose voorjaar 2016

Zacht winterweer verhoogt de kans op leverbotbesmetting in het voorjaar

De hoge temperaturen van deze winter hebben ervoor gezorgd dat de ontwikkeling van leverbotinfecties niet heeft stil gestaan. Dit heeft tot gevolg dat er lang besmettelijke leverbotcysten op het weiland zijn afgezet. Hoewel verwacht wordt dat het in de meeste gevallen niet om een ernstige leverbotinfectie zal gaan, adviseert de Werkgroep Leverbotprognose extra op de dieren te letten. Mocht onverwachte sterfte optreden dan raadt de Werkgroep aan om dieren voor pathologisch onderzoek aan te bieden.

Uit de verzamelde laboratoriumgegevens blijkt dat er in de herfst van 2015 een late leverbotinfectie heeft plaatsgevonden. Bij pathologisch onderzoek is meer leverbot aangetoond dan vorig jaar, maar minder dan in de jaren met een ernstige leverbotbesmetting.

Uit het veldonderzoek is gebleken dat door de relatief hoge temperaturen in de winter de ontwikkeling van de leverbotslak en leverbotinfecties in de slak lang is doorgedaan. Het percentage besmette slakken lag hoog en ondanks een sterke daling in maart bleef het percentage besmette slakken hoger dan in voorgaande jaren. De laat afgezette besmettelijke leverbotcysten kunnen bij lage temperaturen lang overleven op het gras. De Werkgroep Leverbotprognose verwacht dat de weidende dieren dit voorjaar nog een matige en soms een ernstige leverbotinfectie kunnen oplopen.

Behandeling schapen en rundvee

De Werkgroep Leverbotprognose adviseert om schapen en rundvee alleen te behandelen als een diagnose is gesteld. Schapen zijn veel gevoeliger voor leverbot en kunnen sterven bij een ernstige besmetting. Bij onverwachte sterfte is het raadzaam om dieren voor pathologisch onderzoek aan te bieden. Controle door onderzoek op dode dieren kan niet alleen duidelijkheid geven voor de schapen, maar ook een beeld geven van de mogelijke leverbotproblemen bij het rundvee.

* Meer Informatie:

L. Moll tel. 06-53939625, E-mail: l.moll@gddiergezondheid.nl

Werkgroep Leverbotprognose

De leverbotziekte, die voornamelijk voorkomt bij runderen, schapen en geiten, wordt veroorzaakt door een platworm die zich in de lever bevindt. In de levenscyclus van de leverbot fungeert de slak Galba truncatula, die voornamelijk leeft in het greppelmilieu, als tussengastheer. Leverboteieren komen met de mest op het land. Het larfje dat uit het leverbotei komt besmet de leverbotslak die na een ontwikkeling van twee tot drie maanden staartlarven loslaat die zich op het gewas vastzetten als besmettelijke cysten. Bij ernstige leverbotinfecties kan dat bij schapen en geiten de dood tot gevolg hebben, bij runderen leidt dit tot een verminderde melkgift en een slechtere groei.

De taak van de Werkgroep Leverbotprognose is het voorspellen van de kans op leverbotinfecties. De werkgroep bestaat uit experts van de faculteit Diergeneeskunde Universiteit Utrecht en GD. De werkgroep beoogt preventieve maatregelen en wil door het bevorderen van een strategische behandeling het geneesmiddelengebruik terugdringen. Het opstellen van de leverbotprognose is mogelijk gemaakt door medefinanciering vanuit ZuivelNL.